

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

DIRECȚIA CONTROL INTERN ȘI INTEGRITATE

mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu 63, bir. 321, tel. (022) 264-653, [e-mail:dcii@ansa.gov.md](mailto:dcii@ansa.gov.md)

Nr. 04-285 din 18.12.2025

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra proiectului „Ordinului cu privire la aprobarea cerințelor sanitar veterinare privind înregistrarea unităților de material germinativ și trasabilitatea materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee”

Prezenta expertiză anticorupție a fost întocmită de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în temeiul pct.10 lit.c) din Regulamentul Direcției control intern și integritate, aprobat prin ordinul directorului general nr.1140/1-P/2023, pct.1 din Metodologia de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative departamentale, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6/2017 (modificată potrivit Hotărârii Colegiului nr.3/2024), art.36 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și art.26 din Legea integrității nr.82/2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Potrivit art.16 din Legea nr.100/2017, „*Autoritățile publice autonome emit sau aprobă, în condițiile legii, acte normative. Actele normative ale autorităților publice autonome sînt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului. Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective. În clauza de adoptare a actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate se indică expres actul normativ superior în temeiul căruia acestea sînt emise sau aprobate. Regulamentele, instrucțiunile, regulile și alte acte normative ale autorităților*

administrației publice centrale de specialitate se aprobă prin hotărîre sau ordin care se semnează de către conducătorii autorităților emitente”.

Autor al proiectului de act normativ departamental este Direcția sănătatea și bunăstarea animalelor din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Categoria actului normativ departamental propus este *Cerințe sanitare veterinare privind înregistrarea unităților de material germinativ și trasabilitatea materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee*, ce urmează a fi aprobate prin **ordinul** directorului general al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

În clauza de adoptare autorul face trimitere expres la **temeiul juridic concret** pentru emiterea prezentului act normativ.

Autorul proiectului indică în clauza de adoptare, „În temeiul **art.84** și **art.123** din **Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală**.”

Examinând art.84 din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, careva prevederi legale în privința autorității competente de a adopta/stabili norme/cerințe/reguli nu sunt indicate de legiuitor.

Potrivit art.16 alin.(2) din Legea nr.100/2017 privind actele normative: „În clauza de adoptare a actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome **se indică expres actul normativ superior în temeiul căruia acestea sunt emise sau aprobate**”.

Ținând cont de prevederea legală indicată la art.16 alin.(2) din Legea nr.100/2017 privind actele normative, se recomandă din clauza de adoptare de exclus cuvintele: „**art.84 și**”.

Astfel, se constată faptul că în clauza de adoptare **actul normativ superior în temeiul căruia este emis ordinul directorului general este indicat**.

Respectiv art.16 din Legea nr.100/2017 privind actele normative, **este respectat**.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;

e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că:

„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.

(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor."

Proiectul a fost expediat la adresa electronică: parascovia.poalelungi@ansa.gov.md și recepționat prin scrisoarea cu nr. 05-104 din 06.11.2025 de Direcția control intern și integritate.

Pe pagina web oficială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor proiectul a fost plasat, inclusiv pe portalul „particip.gov.md”, proiectul a fost expus public pe perioada **21.08.2025 - 08.09.2025**.

Prin urmare, **s-a respectat rigorile de asigurare a transparenței decizionale** prevăzute la art.11 alin. (2²) și art.12 alin.(3) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Proiectul este elaborat întru executarea acțiunii nr.14, din Cap.12 al Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin HG 306/2025. Însă, atât din denumire, cât și din prevederi poate fi dedus că proiectul are drept scop informarea operatorilor în privința înregistrării unităților de material germinativ și trasabilitatea materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele fermierului, buna funcționare a comerțului intern și extern, creșterea sustenabilă a sectorului zootehnic. Republica Moldova nu dispune de o infrastructură dezvoltată pentru ameliorarea animalelor și gestionarea materialului germinativ, ceea ce afectează competitivitatea zootehniei.

Prin urmare, promovarea interesului menționat supra nu este în detrimentul interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota de fundamentare care cuprinde:*

a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;
c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;
d) analiza impactului de reglementare;
e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;
f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;
h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;
i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ."

*(3) Dacă, în urma avizării, consultării publice și supunerii expertizei, proiectul a suferit modificări, **nota de fundamentare trebuie modificată în modul corespunzător.***

*(4) Nota de fundamentare se semnează, în modul prevăzut de legislație, de **conducătorul autorității responsabile de elaborarea proiectului de act normativ sau adjunctul acestuia.***

Prin scrisoarea cu nr. 05-104 din 06.11.2025 de Direcția control intern și integritate a recepționat Nota de fundamentare a proiectului.

Astfel, argumentele invocate de autor în nota de fundamentare justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Potrivit autorului „*Sub aspect financiar și economic implementarea acestui proiect de Ordin se va efectua din bugetul de stat în limita mijloacelor alocate pentru măsurile de control și eradicare a bolilor la animale și nu necesită alocare de mijloace financiare suplimentare.*”

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

Potrivit autorului prezentul proiect nu generează costuri administrative suplimentare, dimpotrivă: „*Impactul asupra mediului este pozitiv pe termen lung, deoarece regulamentul impune standarde riguroase pentru ameliorarea și gestionarea materialului germinativ, ceea ce va contribui la menținerea sănătății animalelor și*

prevenirea contaminării mediului. Competitivitate: Îmbunătățirea calității și trasabilității va spori competitivitatea materialului germinativ pe piața europeană.” Dezvoltare tehnologică: Introducerea sistemelor digitale de trasabilitate va stimula digitalizarea sectorului zootehnic. Inovație: Noile cerințe vor încuraja inovarea în metodele de producție și managementul unităților de material germinativ.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează în limba română, cu respectarea următoarelor reguli:

a) conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație;

b) într-o frază este exprimată o singură idee;

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația UE și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi;

d) noțiunea se redă prin termenul respectiv, evitându-se definiția acesteia sau utilizarea frazeologică, aceleași noțiuni se exprimă prin aceiași termeni;

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspîndire. În cazul în care se impune folosirea unor termeni și expresii din alte limbi, se indică, după caz, corespondentul acestora în limba română;

f) se evită folosirea regionalismelor, a cuvintelor și expresiilor nefuncționale, idiomatice, care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cît este posibil, noțiuni monosemantice, în conformitate cu terminologia juridică. Dacă un termen este polisemantic, sensul în care este folosit trebuie să decurgă cu claritate din text;

i) exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire;

j) verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezen”.

Obiecție la proiectul de ordin

La pct.1 autorul indică cuvîntul „cerințele”, se recomandă substituirea cu termenul: „Cerințe”, conform titlului procedurii: „Cerințe sanitar veterinar privind înregistrarea unităților de material germinativ și trasabilitatea materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee”.

Obiecție la procedură

Titlul procedurii este denumită: „*Cerințe sanitar veterinare privind înregistrarea unităților de material germinativ și trasabilitatea materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee.*”

Autorul utilizează semnul de punctuație punct, la finele titlului. Conform regulilor de punctuație, după denumirea titlului, nu se pune punct. Se recomandă de exclus semnul de punctuație „punct” după denumirea titlului.

Ținând cont că conținutul proiectului trebuie expus într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, se recomandă la pct.1.1. de exclus textul: „*și termenele pentru furnizarea acestor informații, precum și termenele pentru informarea autorității competente cu privire la orice încetare a activității acestor unități de material germinativ;*”.

La pct.2 din proiect cuvintele: „*prezentului Ordin, se aplică definițiile stabilite la Titlul I,*” se substituie cu termenii: „*prezentei Cerințe, se aplică termenii definiți conform*”.

La pct.1 și pct.2 din proiect este utilizat cuvintele: „*Prezentul Ordin*”; „*prezentului Ordin*”.

Se atrage atenția autorului că „*Regulamentele, instrucțiunile, regulile și alte acte normative ale Agenției se aprobă prin ordin care se semnează de către directorul general*”.¹

Respectiv, prin ordin urmează să se aprobe **Cerințele** sanitar veterinare privind înregistrarea unităților de material germinativ și trasabilitatea materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee.

Așadar, se recomandă utilizarea sintagmei: „prezenta Cerință”, cuvintele „*prezentului Ordin*” se exclud.

După subpct.3.2.1. este identificat următorul text: „*numele medicului veterinar al centrului sau al medicului veterinar al echipei desemnat de operator în conformitate cu pct.11, subpct.11.1 din Norma sanitar veterinară privind autorizarea unităților și circulația materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținute aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 418/2025;*”.

Textul dat nu este numerotat de autorul proiectului, contrar informațiilor indicate în Regulamentul (UE) 2016/429 în ceea ce privește aprobarea unităților de material germinativ și trasabilitatea materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvine. Se recomandă delimitarea/gruparea textului prin numerotare.

¹ art.16 alin.(4) din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017

Tot aici, se recomandă de exclus cuvintele: „*al medicului veterinar*”, inclusiv și la subpct. 3.2.4.3.

La pct.3 în proiect este indicat:

3. *Operatorii care solicită autorităților competente înregistrarea unităților de material germinativ ... trebuie să includă în cererile lor următoarele informații:*

3.1 *numele și adresa operatorului unității de material germinativ;*

3.2 *următoarele detalii privind unitatea de material germinativ;*

3.2.1 **adresa;**

Se recomandă excluderea subpct.3.2. și 3.2.1.

La pct.7 din proiect este utilizat termenul: „aprobat”, se recomandă utilizarea termenului constant: „înregistrarea”.

La pct.8 din proiect cuvintele; „astfel cum se prevede la articolul 121 alineatul”, se substituie cu termenii: „conform prevederilor art.121 alin. ”.

Se recomandă utilizarea terminologiei uniforme și **constante, cu corespunderea celei utilizate în alte acte normative.**

Așadar, limbajul juridic trebuie să fie simplu, succint și la temă, atât în ceea ce privește formularea, cât și stilul lingvistic. Textul proiectului trebuie să corespundă exigențelor de redactare tehnico-juridică și lingvistică stabilite în art.54 și art.42 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative.

Potrivit pct.22. din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația UE, aprobat prin HG nr.1171/2018, este stabilit: „... elaborarea **proiectelor de acte normative cu relevanță UE**, autoritățile publice **aplică procedeele tehnice stabilite în Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.**”

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Actele normative trebuie să fie într-o corelație perfectă, care ar permite funcționarea ireproșabilă a actului normativ. O astfel de reglementare asigură stabilitatea actului normativ și nu admite conflicte de reglementări.

Potrivit art.45 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative **„dispozițiile generale ale actului normativ sunt prevederile care:**

a) *determină obiectul, scopul și domeniul de aplicare;*

b) *orientează întreaga reglementare;*

c) *explică termeni (noțiuni) și definesc concepte”.*

Potrivit art.46 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative **„dispozițiile de conținut stabilesc:**

a) *reguli;*

b) *drepturi și obligații, precum și modul de realizare a acestora;*

c) consecințele juridice ale nerespectării regulilor, drepturilor și obligațiilor.”

Potrivit art.53 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, elementele structurale ale actului normativ pot fi grupate după cum urmează:

„a) articolele și punctele – în secțiuni, însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre arabe. În cazul unor acte normative complexe, articolele și punctele pot fi grupate mai întâi în paragrafe și/sau subsecțiuni;

b) secțiunile – în capitole, însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre romane;”.

Se recomandă eliminare din structura prezentului proiect „**Capitolul**” cu înlocuirea structurii „**Secțiuni**”.

Se recomandă conformarea conținutului proiectului la prevederile art.45 art.46 și art.53 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Mai detaliat la acest aspect se oferă informația cuprinsă în compartimentul III din prezentul raport.

II.3. Activitatea inspectorilor și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul **nu reglementează activitatea agenților publici/angajaților din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța alimentelor.**

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

1
„ paietă sau alt ambalaj în care se plasează, se depozitează și se transportă materialul seminal; ... pe baza informațiilor tipărite sau scrise pe paietă sau pe un alt ambalaj ...; ... o singură paietă sau un singur ambalaj conține material seminal ...; etc.
Obiecții: În proiect este utilizat termenul: „ paietă ”, însă potrivit <i>Normei sanitar veterinară privind autorizarea unităților și circulația materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținute</i> aprobată prin HG nr. 418/2025, cuvântul paietă nu este identificat, în schimb în Norma este utilizat termenul: „ pipetă ”. „... fiecare pipetă sau alt ambalaj în care sunt plasate ... ”; „... o singură pipetă sau un alt ambalaj conține material seminal... ”; „... fiecare eprubetă sau pipetă individuală ...”;

Recomandări: Se recomandă utilizarea termenului „pipetă” conform <i>Normei sanitar veterinare privind autorizarea unităților și circulația materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținute</i> aprobată prin HG nr. 418/2025	
Factori de risc: Utilizarea neuniformă a termenilor	Riscuri de corupție: Generale
2	
5. Autoritatea competentă stabilește termene în cadrul cărora: 5.1. operatorii trebuie să furnizeze autorității competente:	
Obiecții: Potrivit art.4 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2016/429 în ceea ce privește aprobarea unităților de material germinativ și trasabilitatea materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvine <i>(1) Fiecare stat membru stabilește termene în cadrul cărora:</i> <i>(a) operatorii trebuie să furnizeze autorității competente:</i> <i>(i) informațiile necesare în conformitate cu articolul 3 alineatul (1);</i> Potrivit art.16 alin.(2) din Legea nr.100/2017 privind actele normative „ <i>Actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate sunt emise numai pentru executarea legilor și a hotărârilor Guvernului</i> ”. Astfel, apare întrebarea către autorul proiectului, cum angajatul Agenției sau operatorul va executa punerea în aplicare a pct.5 din Cerințe ? <u>Dispozițiile trebuie destinate operatorului economic cu claritate, pentru a se exclude orice echivoc.</u> Pericolul riscului de corupție generat de acest factor constă în eroarea mecanismelor de realizare a drepturilor, de îndeplinire a obligațiilor, etc., situații în care operatorii responsabili de executare se pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri.	
Recomandări: Se recomandă revizuirea dispoziției	
Factori de risc: - Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive - Norme irealizabile	Riscuri de corupție: Generale
3	
5.1.1 informațiile necesare prevăzute la pct.3; 6. Termenele menționate la pct.5.1.1 nu depășesc o perioadă de 90 de zile înainte de data preconizată de începere a activității de către operator la unitatea de material germinativ.	
Obiecții: Examinând pct.5.1.1. se constată că careva termeni nu sunt stabiliți. Formulările lingvistice reprezintă factori de risc în măsura în care acordă posibilități de aplicare a normei în interpretarea preferată, în dependență de interesul responsabililor de implementare și/sau de control.	
Recomandări: Se recomandă stabilirea termenilor pentru operator în privința furnizării informațiilor necesare, subdiviziunilor de profil din cadrul Agenției.	
Factori de risc:	Riscuri de corupție: Generale

• Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Lacună de drept	
4	
5.2 autoritatea competentă să informează operatorii cu privire la: 5.2.1 obligația de a oferi informațiile necesare prevăzute la pct.3; 5.2.2 orice refuz al unei cereri de înregistrare a unei unități de material germinativ transmisă în conformitate cu pct.10 din Norma sanitar veterinară privind autorizarea unităților și circulația materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținute aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 418/2025.	
Obiecții: I. Potrivit art.16 alin.(2¹) din Legea nr.100/2017 privind actele normative „<i>actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se vor limita la cadrul juridic necesar pentru implementarea legislației UE</i>”. Potrivit art.4 alin. (1) lit. b) din Regulamentul (UE) 2016/429 în ceea ce privește aprobarea unităților de material germinativ și trasabilitatea materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvine b) autoritatea competentă trebuie să informeze operatorii cu privire la: (i) obligația de a oferi informațiile necesare în conformitate cu articolul 3 alineatul (1); Analizând ambele prevederi se constată că autorul proiectului a omis la pct.5.2. din Cerințe cuvântul „trebuie” din Regulamentul UE. II. Examinând aceste dispoziții se constată că operatorul va fi informat de o oarecare autoritate competentă. Potrivit art.46 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, (1) <i>Dispozițiile de conținut sunt reglementările în fond ale raporturilor sociale care formează obiectul actului normativ.</i> (2) <i>Dispozițiile de conținut stabilesc:</i> a) reguli; b) drepturi și obligații, precum și modul de realizare a acestora; c) <i>consecințele juridice ale nerespectării regulilor, drepturilor și obligațiilor.</i> (3) <i>Expunerea dispozițiilor de conținut este sistematizată într-o succesiune logică, dispozițiile de drept material precedându-le pe cele de ordin procedural. Succesiunea logică se bazează pe o analiză juridică temeinică, pe stabilirea naturii instituțiilor și a relațiilor dintre acestea.</i> Norma indicată supra stabilește expres că dispozițiile de conținut stabilesc, reguli, drepturi și obligații, precum și modul de realizare a acestora. Respectiv, se constată că angajatul, subdiviziunea de profil, conducătorii Agenției nu sunt obligați: să oferi informațiile cu privire la înregistrarea sanitară veterinară a unităților și să recepționeze informația unităților de material germinativ și trasabilitatea acestuia provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvine sau să informeze împotriva refuzului. Dispozițiile sunt elaborate contrar celor expus la art.46 alin. (2) lit.b) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. În concluzie, dispozițiile enunțate supra în proiectul actului normativ departamental (act de implementare), nu pot fi implementate (de cine?), pe motiv că reglementări în acest sens nu sunt	

stabilite. În cazul atribuirii unor obligații, responsabilități și sarcini, se va crea dificultăți în privința persoanelor fizice de a-și realiza obligațiunile. Pericolul riscului de corupție generat de factorul lacuna în drept constă în <u>incertitudinea pe care o creează în relațiile sociale, îndeosebi cele referitoare la mecanismele de realizare a drepturilor, de îndeplinire a obligațiilor, ambiguitatea atribuțiilor angajatului Agenției și a procedurilor administrative de care ei sunt responsabili etc., situații în care Agenția responsabilă de executarea actului normativ respectiv se poate prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri.</u>	
Recomandări: Se propune identificarea și reglementarea responsabililor de implementarea pct.5.2. din prezentul proiect. Conformarea la prevederile art.46 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.	
Factori de risc: • Lacună de drept. • Nedeterminarea subiectului la care se referă prevederea	Riscuri de corupție: • Generale
5	
7. Cu excepția cazului în care autoritatea competentă indică altfel, orice modificare semnificativă referitoare la cerințele de biosecuritate pentru funcționarea unității de material germinativ menționată la pct.3.2.5.8 se consideră a fi aprobată în termen de 90 de zile de la data notificării de către executantul unei astfel de modificări. Partea 2 din Anexa nr.1 10. În cazul în care marcajul de pe o paietă sau de pe un alt ambalaj include orice cod numeric menționat la pct. 4 sau la pct. 6 al doilea paragraf din partea 1, ...	
Obiecții: Pct.3.2.5.8 indicat în conținutul pct.7 în Cerințe, nu este. Partea 1 din Anexa nr.1, nu conține paragraf. Se constată că autorul proiectului face trimitere la dispoziții care nu există în Cerințe. Normele irealizabile sunt acele prevederi care, în virtutea circumstanțelor concrete și specifice ale domeniului reglementat, nu pot fi puse în aplicare, deoarece nu corespund realității.	
Recomandări: Sintagma: „ Pct.3.2.5.8” se substituie cu textul: „Pct.3.2.4.8”. Revizuirea pct. 10 din Partea 2, Anexa nr.1	
Factori de risc: • Norme irealizabile	Riscuri de corupție: • Generale
6	
11. În cazul în care marcajul de pe o paietă sau de pe un alt ambalaj include orice cod electronic menționat la pct. 7 din partea 1, operatorul responsabil pentru transportul de material germinativ trebuie să pună la dispoziție un cititor care să permită decodarea respectivului cod electronic.	
Obiecții: Autorul proiectului a introdus termeni noi (un cititor care să permită decodarea respectivului cod electronic) care nu au o definiție în Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală sau în proiect. Sunt utilizați termeni neconsacrați în legislație, care nu sunt definiți/explicați expres în textul reglementării și care nu au o răspândire uzuală largă ce le-ar conferi un sens comun unic și uniform operatorului responsabil pentru transportul de material germinativ. Pericolul acestui factor constă în apariția practicilor diverse de interpretare a acestor termeni, practici care pot fi și abuzive.	

Cu toate acestea, se menționează că de asemenea formulări defectuoase se poate prevala și operatorul responsabil pentru transportul de material germinativ în egală măsură pentru a-și promova interese nelegitime.	
Recomandări: Definirea termenilor noi utilizați.	
Factori de risc: Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect	Riscuri de corupție: ● Generale
7	
9. Autoritatea Competenta stabilește , pe baza cerințelor și a specificațiilor tehnice pentru marcarea prevăzute în partea 1 din anexa nr.1, norme privind caracteristicile și forma marcării paietelor și a altor ambalaje, în care materialul germinativ este utilizat, plasat, depozitat și transportat.	
Obiecții: Potrivit art.16 alin.(2) din Legea nr.100/2017 privind actele normative „<i>Actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate sunt emise numai pentru executarea legilor și a hotărârilor Guvernului</i>”. Se atrage atenție autorului proiectului că actele normativ departamentale aprobate de către directorul general al Agenției sunt emise numai pentru executare a legilor sau a <i>hotărârilor Guvernului</i>. Conform pct.7 subpct.3) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, aprobat prin HG nr.14/2023, Agenția are funcția de bază de a <u>emite acte administrative normative în limitele competenței acordate prin actele normative</u>. În speța dată avem actul normativ al Agenției - <i>Cerințe sanitar veterinar privind înregistrarea unităților de material germinativ și trasabilitatea materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee</i>, aprobate prin ordinul directorului general, care execută art.123 din <i>Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală</i>. Însă, potrivit pct.9 din proiect se constată că Agenția își stabilește sie norme, Agenția nu deține asemenea funcții ca prin actul normativ departamental să își dea tot ei indicații să își elaboreze norme. Asemenea prevederi (<i>Autoritatea Competenta stabilește norme</i>) sunt indicate în legi, hotărâri de Guvern, nu în acte normativ departamentale. Astfel, dispoziția indicată la pct. 9 este contrară prevederilor indicate la pct.7 subpct.3) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției și la art.16 din Legea nr.100/2017 privind actele normative. Concurența normelor de drept reprezintă o incompatibilitate a prevederilor din proiect cu alte prevederi ale legislației naționale. Conflictul este între prevederile proiectului și dispozițiile altor acte normative (conflict extern). Conflictul extern este între atribuțiile Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și cele ale Agenției. Conflictul este un impediment în aplicarea corectă a prevederilor legislative și creează premise pentru alegerea subiectivă și abuzivă a normei „convenabile” care se va aplica într-o situație concretă.	
Recomandări: Excluderea redacției: „ <i>Autoritatea Competenta stabilește norme</i> ”	
Factori de risc: ● Concurența normelor de drept	Riscuri de corupție: ● Generale

• Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Atribuții improprii	

IV. Concluzia

Proiectul „*Ordinului cu privire la aprobarea cerințelor sanitar veterinare privind înregistrarea unităților de material germinativ și trasabilitatea materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee*” nu corespunde normelor de tehnică legislativă.

Concomitent, în normele proiectului supus analizei anticorupție au fost identificați factori de risc, cum sunt: concurența normelor de drept; formulare ambiguă care admite interpretări abuzive, introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect; atribuții improprii; nedeterminarea subiectului la care se referă prevederea, circumstanțe care vor admite interpretări abuzive din partea angajaților/operatorilor economici care vor implementa acest act normativ departamental.

Prin urmare, este necesară evaluarea/revizuirea prevederilor/dispozițiilor proiectului în contextul obiecțiilor și recomandărilor formulate în prezentul raport, precum și eliminarea erorilor tehnice.

Data:

Direcția control intern și integritate:
Parascovia POALELUNGI,
Șefă adjunctă

Coordonator al Raportului de expertiză anticorupție:

Data:

Direcția control intern și integritate:
Artur NISTREANU,
șef de direcție